

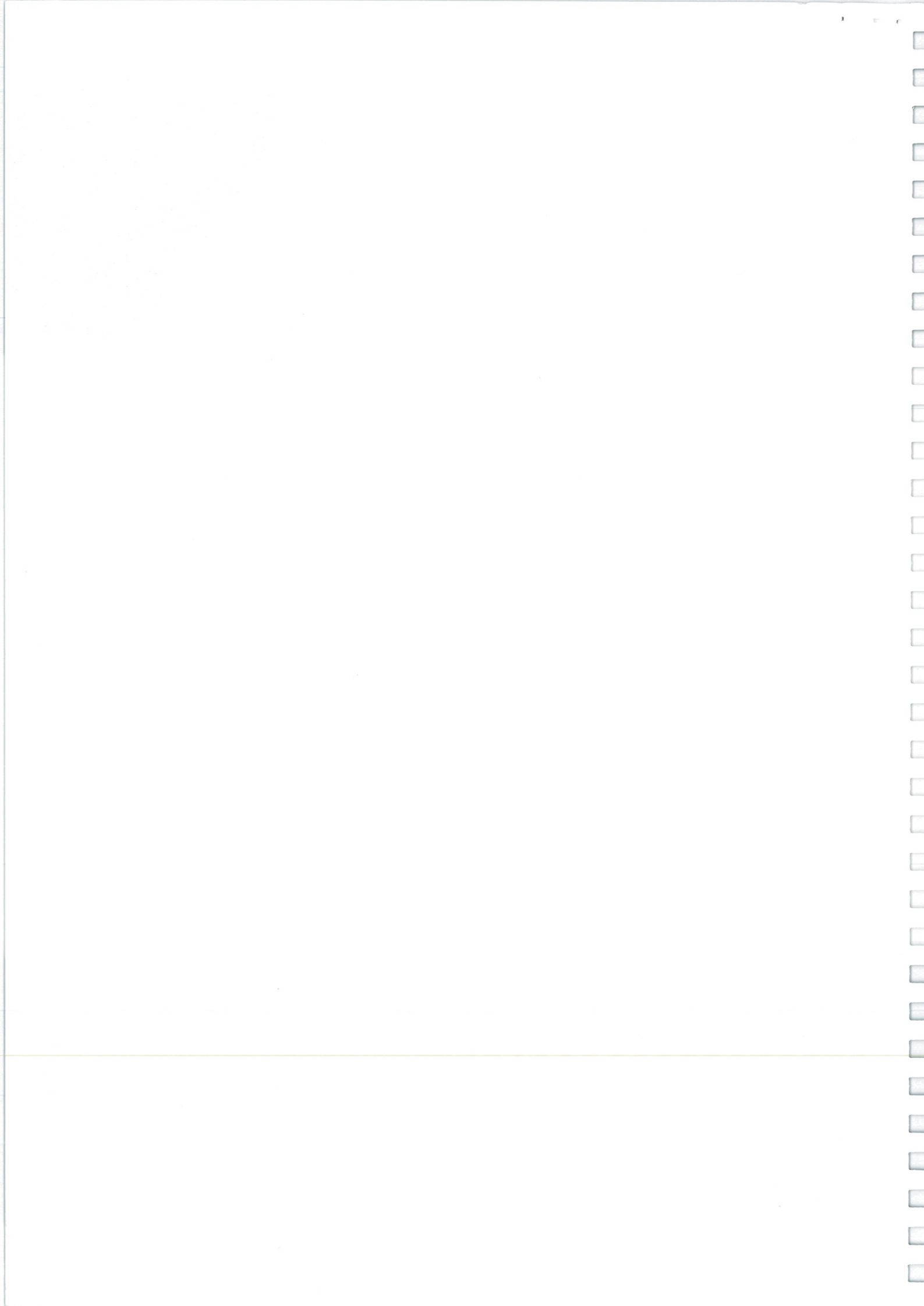
Toetsing

Flora- en faunawet voor een

nieuwbouwplan aan de Vaart ZZ 31

te Assen

buro bakker adviesburo voor ecologie

TOETSING FLORA- EN FAUNAWET VOOR EEN NIEUWBOUWPLAN
AAN DE VAART ZZ 31 TE ASSEN.

©

Gebruik en overname van gegevens
alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

*Buro Bakker (2006);
Toetsing Flora- en faunawet voor een nieuwbouwplan aan de Vaart ZZ 31 te Assen.
Buro Bakker adviesburo voor ecologie te Assen,
in opdracht van Woonconcept vastgoed.*

inopdrachtvan:

WOONCONCEPT

Contactpersoon:

DHR. R. WENNEMERS

uitgevoerd door:

BURO BAKKER ADVIESBURO VOOR ECOLOGIE

Weiersloop 9 Postbus 10034 9400 CA Assen tel. 0592-313389 fax. 0592-314643 e-mail. info@burobakker.nl

Projectleiding:

ing. J.R. Offereins

Veldwerk en rapportage:

ing. R. Zwerver

Inhoud

1	INLEIDING	1
1.1	AANLEIDING	1
1.2	OPZET	1
1.3	DE FLORA- EN FAUNAWET.....	1
1.4	DE VOGELRICHTLIJN	2
1.5	DE HABITATRICHTLIJN	3
1.6	RODE LIJSTEN.....	3
2	FLORA EN FAUNA OP DE LOCATIE.....	4
2.1	TERREINKARAKTERISTIEK	4
2.2	FLORA EN VEGETATIE	4
2.3	FAUNA	5
2.3.1	Vogels.....	5
2.3.2	Zoogdieren.....	5
2.3.3	Amfibieën en vissen	6
2.3.4	Overige fauna	6
3	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET....	8
3.1	SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN.....	8
3.2	GEVOLGEN VAN DE INGREEP	8
3.3	MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELN.....	8
3.4	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES	10

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Langs de Vaart ZZ te Assen bestaan nieuwbouwplannen voor een aantal woningen. Momenteel is de locatie bebouwd. Voorafgaand aan de geplande werkzaamheden dient een natuurtoets in het kader van de Flora- en faunawet te worden uitgevoerd.

1.2 OPZET

Buro Bakker is gevraagd op basis van een veldbezoek, eventuele bestaande gegevens en ecologisch inzicht te rapporteren over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten in het plangebied. Het betreft soorten die beschermd worden op basis van de Flora- en faunawet, de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Op 22 en 23 mei en 1 en 13 juni 2006 is het terrein hiervoor bezocht. Daarbij is gelet op beschermde planten en is op basis van waarneming, sporenonderzoek en de terreinkarakteristiek een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde fauna. Driemaal is een avondbezoek gebracht aan het gebied waarbij met behulp van een batdetector waarnemingen van vleermuizen werden gedaan.

1.3 DE FLORA- EN FAUNAWET

Door de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (2002) is een groot aantal planten- en diersoorten beschermd. Voor het realiseren van de geplande maatregelen zijn de volgende wetsartikelen relevant:

Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van alle in het wild voorkomende planten en dieren minimaal is.

Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats verwijderen van beschermde inheemse planten.

Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.

Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.

Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of hollen van beschermde inheemse dieren.

Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen. Tevens wordt voorzien in de mogelijkheid via een algemene maatregel van bestuur vrijstellingen te verlenen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld. De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Categorie 1:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermden, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).
- Categorie 2:** Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: beschermden soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van LNV getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.
- Categorie 3:** Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.
- Vogels:** Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Een vrijstelling hiervoor is mogelijk als een gedragscode wordt toegepast. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Indien deze gedragscode achterwege blijft is een ontheffing noodzakelijk en zal de uitgebreide toets worden toegepast (zie categorie 3).

1.4 DE VOGELRICHTLIJN

De Europese Vogelrichtlijn is verwerkt in de Flora- en faunawet. Dientengevolge zijn vrijwel alle vogelsoorten beschermd. Aanvragen of verlenen van ontheffingen is niet mogelijk. In de praktijk betekent dit overigens dat het vooral de broedtijd is die te allen tijde dient te worden ontzien.

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangewezen, waartoe het onderzoeksgebied niet behoort.

1.5 DE HABITATRICHTLIJN

De Europese Habitatrichtlijn is eveneens verwerkt in de Flora- en faunawet. In bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn soorten opgenomen die strikt dienen te worden beschermd. Dit is slechts een deel van de soorten die beschermd is in het kader van de Flora- en faunawet. Deze categorie soorten heeft een (veel) strenger beschermingsregime dan de overige beschermde soorten.

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangewezen, waartoe het onderzoeksgebied niet behoort.

1.6 RODE LIJSTEN

Soorten zijn opgenomen in Rode lijsten als ze worden bedreigd in hun voortbestaan. Dat wil echter niet altijd zeggen dat ze ook worden beschermd. Dat geldt zeker voor de flora. In dit rapport is aangegeven of soorten op een Rode lijst staan.

2 FLORA EN FAUNA OP DE LOCATIE

2.1 TERREINKARAKTERISTIEK

Het onderzoeksgebied omvat een aantal verschillende terreinen. Het grootste gedeelte van het onderzoeksgebied wordt ingenomen door autobedrijf Wander. Dit terrein is geheel verhard, er is nauwelijks vegetatie aanwezig. Langs de Prinses Irenestraat bevinden zich de gebouwen van Kobalt en de W.A. van Liefland school. Rondom het gebouw van Kobalt is plantsoen aanwezig met voornamelijk uitheemse en gekweekte soorten. Op het schoolplein van de W.A. van Liefland-school is eveneens weinig begroeiing aanwezig. Voor het overige bestaat het onderzoeksgebied uit leegstaande gebouwen met bijbehorende verwilderde tuinen. Langs de Gymnasiumstraat is een voormalig bedrijfspand met bijbehorende woning aanwezig. De gebouwen zijn in verval geraakt en de tuin is overwoekerd door ruigtekruiden. De woning langs de vaart wordt bewoond maar heeft veel achterstallig onderhoud. Ook hier is een tuin aanwezig. De tuinen die zich bevinden tussen het voormalige bedrijfspand en het bedrijfsterrein van Wander zijn ook bij dit onderzoek betrokken.

2.2 FLORA EN VEGETATIE

<i>Verruigde tuinen</i>	<i>Terrein Wander</i>	<i>Van Liefland school</i>
Zevenblad	Ridderzuring	Zwarte els
Harig wilgeroosje	Scherpe boterbloem	Ridderzuring
Grote brandnetel	Japane duizendknoop	Engels raaigras
Gewone esdoorn	Speenkruid	Grote weegbree
Japane duizendknoop	Grote brandnetel	Kruipende boterbloem
Ruw beemdgras	Heermoes	Zevenblad
Hop	Kleine veldkers	Bereklaauw
Hazelaar	Zachte berk	Heermoes
Paardebloem	Pitrus	
Vlier	Vogelwikke	<i>Kobalt</i>
Beuk	Vogelmuur	Rodondendron
Gestreepte witbol	Harig wilgeroosje	Akkerdistel
Zomereik	Klimop	Grote brandnetel
Braam	Braam	Bereklaauw
Engels raaigras	Straatgras	Hop
Heermoes	Kleine lisdodde	Prunus spec.
	Gewone esdoorn	Hazelaar
	Hulst	Hulst
	Zomereik	Japane duizendknoop
	Paardebloem	Straatgras

Tabel 1: Waargenomen plantensoorten.

Er werden in het onderzoeksgebied geen beschermde planten aangetroffen. Soorten van de Rode-lijst van bedreigde soorten komen evenmin voor.

De verwilderde tuinen bij de (voormalige) woningen zijn de enige plekken met vlakdekkende vegetatie. Beide tuinen worden gekarakteriseerd door ruigtekruiden, dit wordt veroorzaakt doordat er niet meer gemaaid wordt en geen of nauwelijks onderhoud heeft plaats gevonden. Alle in de tuinen aanwezige soorten duiden op een voedselrijke bodem. Op de overige terreinen zijn planten zo spaarzaam en staan ze zodanig verspreid dat hiervan geen vegetatie beschrijving gegeven kan worden.

2.3 FAUNA

Het terrein heeft een stedelijk karakter. Omdat het merendeel van het terrein is verhard zal een beperkt aantal dieren van het onderzoeksgebied gebruik maken. Een aantal algemene, beschermde soorten komt (waarschijnlijk) wel voor op het terrein. Deze worden hieronder per soortgroep beschreven.

2.3.1 VOGELS

Tijdens het veldbezoek werd een aantal vogels waargenomen. Winterkoning, Zanglijster, Roodborst, Vlaamse gaai, Merel, Grote bonte specht, Vink, Houtduif, Tjiftjaf en Zwarte roodstaart werden gezien en/of gehoord. Een aantal van deze vogels werden zingend waargenomen. De zang van vogels dient ter afbakening van territoria en wijst dus op een broedgeval. Winterkoning, Zanglijster, Roodborst, Merel, Vink, Houtduif en Tjiftjaf broeden in het onderzoeksgebied.

2.3.2 ZOOGDIEREN

Er werden geen sporen van zoogdieren waargenomen. Een aantal muizensoorten zal zeker binnen het onderzoeksgebied voorkomen. Voor de Huismuis, Huis-spitsmuis, Bosmuis en Bosspitsmuis is biotoop aanwezig. Van deze soorten is de Huismuis niet beschermd. In de verwilderde tuinen is biotoop aanwezig voor de Egel. Het is aannemelijk dat de Egel hier ook verblijfplaatsen heeft. Er werden geen molshopen aangetroffen.

De leegstaande gebouwen zijn onderzocht op bewoningssporen van de Steenmarter. Eenmaal werden vraatsporen (afgebeten vogelveren) van een roofzoogdier gevonden, omdat verder geen uitwerpselen werden waargenomen is dit vermoedelijk het werk van een Huiskat geweest. Ondanks de ogenschijnlijke geschiktheid van de locaties aan de Gymnasiumstraat werden geen sporen van de Steenmarter aangetroffen, de soort komt in het onderzoeksgebied niet voor. Overige landzoogdieren worden niet verwacht.

Op drie avonden zijn waarnemingen van vleermuizen verzameld. Het aantal waarnemingen van vleermuizen in het onderzoeksgebied is laag. Het onderzoeksgebied vormt (afgezien van de verwilderde tuinen) geen jachtbiotoop. Vliegrouetes zijn evenmin aanwezig. In totaal werden drie soorten waargenomen. De Gewone dwergvleermuis (gebouwbewonend), de Laatvlieger (gebouwbewonend) en de Rosse vleermuis (boombewonend) werden in volgorde van aflopende talrijkheid aangetroffen. De Rosse vleermuis werd op grote hoogte overvliegend gezien. Deze soort heeft geen bewezen binding met het onderzoeksgebied. Eenmaal werd een jagende Laatvlieger opgemerkt en een zevental jagende Gewone dwergvleermuizen.

Een drietal plekken biedt potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen, zie figuur 1.

Figuur 1: de drie potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen met van links naar recht; de woning aan de vaart zz, de leegstaande panden aan de Gymnasiumstraat en de ventilatiegaten in de muren van de W.A. van Lieflandschool.

Al deze drie locaties zijn onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, er is rond zonsondergang bij de gebouwen gepost. Verblijfplaatsen werden in deze gebouwen niet gevonden, en komen naar verwachting niet voor. De bomen in het onderzoeksgebied zijn op geschikte holten onderzocht (inclusief de tuinen tussen Wander en het voormalige bedrijfspand). Voor vleermuizen geschikte holten werden niet aangetroffen. Bovendien werden binnen het onderzoeksgebied (afgezien van een overvliegende Rosse vleermuis) geen boombewonende vleermuizen waargenomen.

2.3.3 AMFIBIEËN EN VISSSEN

Er werden tijdens het veldbezoek geen amfibieën aangetroffen. Voortplantingsbiotoop is niet aanwezig. Het terrein biedt wel landbiotoop voor de (licht beschermde) Gewone pad en de Bruine kikker. Overige beschermde amfibieën of vissen komen niet voor.

2.3.4 OVERIGE FAUNA

Gezien de aard van het gebied en de daar aanwezige biotopen, kan gesteld worden dat andere beschermde dieren, zoals bepaalde vlinders en libellen, niet op het terrein voorkomen.

Figuur 1: Potentieel Steenmarterbiotoop.

3 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET

3.1 SAMENVATTING BESCHERMEDE SOORTEN

Onderstaande tabel geeft per soort het beschermingsregime aan (zie § 1.3). Afhankelijk van de exacte ingreep is ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In § 3.4 wordt dit verder toegelicht.

Soortgroep	Soort	Verblijfplaats	Cat. 1	Cat. 2	Cat. 3
Zoogdieren	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	Ja	X		
	Bosspitsmuis (<i>Sorex spec.</i>)	Ja	X		
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	Ja	X		
	Egel (<i>Erinaceus europeus</i>)	Ja	X		
	Gew. dwergvleermuis (<i>pippistrellus pippistrellus</i>)	Nee			X
	Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Nee			X
	Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Nee			X
Amfibieën	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	Ja	X		
	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	Ja	X		
Vogels	Alle soorten	Ja			X

Tabel 2: Overzicht van waargenomen of waarschijnlijk in het plangebied voorkomende beschermde flora & fauna. Categorie 1: algemene beschermde soorten; Categorie 2: overige beschermde soorten; Categorie 3: strikt beschermd (zie § 1.3). Waarneming type: A: biotoop aanwezig, B: sporen/ holen aanwezig, C: zicht-waarneming.

3.2 GEVOLGEN VAN DE INGREEP

Door de geplande ingrepen kunnen een aantal algemene soorten worden gedood en/of hun verblijfplaatsen worden verstoord. Indien werkzaamheden plaats zullen vinden in het broedseizoen zullen broedvogels worden verstoord.

3.3 MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is het niet uit te sluiten dat er individuen van algemene soorten zoogdieren en amfibieën het slachtoffer worden. De ingrepen zullen echter niet de totale populaties vernietigen. De meeste soorten zullen in de overblijvende landschappelijke structuren gunstige biotopen blijven vinden. Het gaat om diersoorten waarvoor geldt dat met deze ingrepen de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in het geding komt. Er kan derhalve worden gesteld dat met betrekking tot deze soortgroepen verdere compensatie niet nodig is.

Wel dient rekening te worden gehouden met broedvogels. In het broedseizoen, lopende van half maart tot en met juli, mogen volgens de Flora- en faunawet geen werkzaamheden worden gestart. Werkzaamheden die voor het broedseizoen starten en continu doorgaan kunnen wel doorlopen tijdens deze periode. Vogels krijgen dan de gelegenheid uit te wijken naar rustiger oorden. Dit geldt niet voor de kap van bomen, deze dienen voor half maart of na juli te worden gekapt.

Na uitvoering van de werkzaamheden kan het terrein voor veel zoogdieren en vogelsoorten aantrekkelijker worden als er nestkasten worden opgehangen en groenvoorzieningen worden uitgebreid. Voor diverse diersoorten zijn kunstmatige ver-

blijfplaatsen (vleermuiskasten, egelverblijven etc.) in de handel, zie bv. www.waveka.nl. Door twee centimeter ruimte vrij te laten achter gevelbetimmering kunnen zeer geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen worden aangelegd. Vleermuizen veroorzaken zelden overlast en fungeren als een natuurlijke insectenbestrijding.

3.4 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

Het is niet uit te sluiten dat individuen van de in tabel 3 genoemde soorten bij de werkzaamheden zullen worden gedood of verstoord. Het zijn echter alle soorten die behoren tot categorie 1. Hiervan is de gunstige staat van instandhouding niet in het geding. Daarom geldt voor deze soorten een vrijstelling. Er hoeft met betrekking tot deze soorten voor de werkzaamheden geen ontheffing te worden aangevraagd.

Soortgroep	Soort	Cat. 1	Cat. 2	Cat. 3
Zoogdieren	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
	Bosspitsmuis (<i>Sorex spec.</i>)	X		
	Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
	Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	X		
Amfibieën	Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

Tabel 3: Overzicht van soorten die bij de werkzaamheden zullen worden gedood of verstoord. Categorie 1: algemene beschermde soorten; Categorie 2: overige beschermde soorten; Categorie 3: strikt beschermd (zie § 1.3).

september 2006

Met dank aan de de heer R. Wennemers van Woonconcept vastgoed voor de plezierige samenwerking.

Vormgeving:
Joop Striker, Assen

